

MONTERING & SKÖTSEL AV TUMLAD KALKSTEN

Läs igenom hela instruktionen innan arbetet påbörjas.

Stiltjes tumlade kalksten har mjukt bearbetade kanter och en naturligt varierande yta. Beroende på stensort och tumlingsgrad kan plattorna ha mindre ojämnheter, porer och grusliknande fördjupningar. Det handlar normalt inte om stora håligheter, utan om små naturliga fördjupningar som bidrar till stenens rustika karaktär.

Det finns två möjliga fogmetoder. Metoderna ger olika ytresultat och kräver olika arbetsordning. Kunden och hantverkaren måste därför komma överens om vilken metod som ska användas innan arbetet påbörjas.

ÖVERENSKOMMELSE OM FOGMETOD

Metod 1: Bevara naturlig ytstruktur

Fogmassan spritsas direkt i fogarna. Stenens små naturliga fördjupningar lämnas öppna, vilket bevarar det rustika och mer strukturerade uttrycket.

Impregnering: före och efter fogning.

Metod 2: Fylld och jämnare yta

Fogmassan arbetas över hela plattan med fogbräda. Stenens små naturliga fördjupningar fylls, vilket ger en jämnare ytstruktur.

Impregnering: endast efter fogning.

Viktigt: Kunden och hantverkaren ska gemensamt bekräfta vilken metod som ska användas innan arbetet börjar. Gör alltid en provläggning och provfogning. Impregneringsordningen skiljer sig mellan metoderna, så följ instruktionen för den överenskomna metoden.

1. FÖRBEREDELSE

- Kontrollera leveransen och planera läggningen innan arbetet påbörjas.
- Blanda plattor från olika pallar och förpackningar för en naturlig fördelning av färg- och strukturvariationer.
- Gör en provläggning och provfogning för att kontrollera fogbredd, fogfärg och önskat ytresultat.
- Underlaget ska vara stabilt, rent, torrt och lämpligt för natursten.
- Rekommenderad fästmassa: ARDEX X32. Beräknad fixåtgång: cirka 3,3 kg/m²; faktisk åtgång varierar med underlag och stentjocklek.
- Alla plattor ska dubbellimmas: applicera fix på både underlaget och plattans baksida för god täckning.
- Golvvärmen ska vara avstängd under montering, fogning och ytbehandling.

Viktigt: Felaktigt fix, fog eller underlag kan orsaka missfärgningar, sprickor eller att plattorna lossnar.

2. FOGNING: VÄLJ EN AV METODERNA

Metod 1: Fogspritspåse: bevara naturlig ytstruktur

Denna metod lämnar stenens små naturliga fördjupningar utan fogmassa. Fogmassan ska appliceras direkt i fogarna mellan plattorna.

Impregnering före fogning – obligatoriskt för metod 1

Förimpregneringen minskar risken att fogmassa fastnar i stenens naturliga fördjupningar och hjälper till att bevara den tumlade ytstrukturen.

- Stenen ska vara helt ren och torr före behandlingen.
- Rekommenderad impregnering: Lithofin MN Stain-Stop eller Lithofin Stain-Stop W.
- Applicera impregneringen jämnt med en ren trasa. Arbeta i mindre sektioner och anpassa mängden efter stenens uppsugningsförmåga.
- Låt impregneringen tränga in i stenen.
- Torka bort allt överskott innan det torkar på ytan.
- Undvik att impregnering samlas i fogarna eller stenens små fördjupningar.
- Låt stenen torka ordentligt innan fogningen påbörjas.

Viktigt: Förimpregneringen ska utföras före fogning men ersätter inte den avslutande impregneringen efter fogning.

Fogning – med fogspritspåse för metod 1

För att bevara stenens naturliga ytstruktur ska fogmassan endast appliceras i fogarna mellan plattorna.

- Rekommenderad fogmassa: ARDEX G10, fogbredd 1–10 mm.
- Minsta rekommenderade fogbredd: 5 mm.
- Välj en fogfärg som harmonierar med stenen. Stiltje har rekommendationer på hemsidan, men kunden ansvarar för det slutliga valet av fogfärg.
- Använd fogspritspåse och spritsa fogmassan direkt i fogarna.
- Om fogspritspåse saknas kan dubbla kraftiga plastpåsar med avklippt hörn användas.
- Arbeta noggrant så att fogarna fylls ordentligt utan att fogmassan sprids över stenytan.
- Stenens små naturliga fördjupningar ska lämnas utan fogmassa.
- Avlägsna eventuella fogrester omedelbart och rengör ytan varsamt.

Viktigt: Foga inte rakt över plattorna med fogbräda. Det riskerar att fylla stenens naturliga fördjupningar och förändra det avsedda utseendet.

Gör alltid en provfogning innan hela golvet fogas.

Metod 2: Foga över hela plattan: fylld ytstruktur

Denna metod fyller stenens små naturliga fördjupningar med fogmassa och ger en jämnare ytstruktur. Stenen ska vara obehandlad före fogning.

- Rekommenderad fogmassa: ARDEX G10, fogbredd 1–10 mm.
- Minsta rekommenderade fogbredd: 5 mm.
- Välj en fogfärg som harmonierar med stenen. Stiltje har rekommendationer på hemsidan, men kunden ansvarar för det slutliga valet av fogfärg.
- Kontrollera att stenen är ren och fri från damm innan fogningen påbörjas.
- Applicera fogmassan med fogbräda och arbeta den rakt över plattornas yta.
- Se till att fogmassan fyller både fogarna mellan plattorna och de små fördjupningarna i stenytan.
- Avlägsna överflödig fogmassa och rengör ytan varsamt.
- Kontrollera att fördjupningarna har fyllts ordentligt och att fogmassan inte har sjunkit undan.

Gör alltid en provfogning på några plattor innan hela golvet fogas. Fogmassans färg påverkar hur de fyllda fördjupningarna framträder.

3. IMPREGNERING EFTER FOGNING: GÄLLER BÅDA METODERNA

Efter fogning ska både sten och fogar impregneras på nytt för att minska risken för fläckar och underlätta framtida rengöring.

- Låt fogmassan härda och säkerställ att både sten och fogar är helt torra. Räkna med minst cirka 48 timmar efter fogning, beroende på temperatur, luftfuktighet och övriga förhållanden.
- Rengör vid behov med rent vatten och låt golvet torka helt.
- Rekommenderad impregnering: Lithofin MN Stain-Stop eller Lithofin Stain-Stop W.
- Applicera impregneringen jämnt på både sten och fogar med en ren trasa.
- Arbeta i mindre sektioner och anpassa mängden efter stenens uppsugningsförmåga.
- Låt impregneringen tränga in och torka bort allt överskott innan det torkar på ytan. Undvik att vätska blir stående i stenens fördjupningar.
- Gångbar efter cirka 4 timmar.
- Undvik vattenbelastning och kraftigt slitage under de första 48 timmarna.
- Beräknad total åtgång av Lithofin Stain-Stop för impregnering både före och efter fogning: cirka 1 liter per 10 m². Den faktiska åtgången kan variera beroende på stenens porositet och uppsugningsförmåga.

Kontrollera impregneringen med vattentest

När impregneringen har härdat ska ett vattentest utföras.

1. Droppa lite rent vatten på flera olika ställen på den torra stenytan.
2. Vid fullgod impregnering ska vattnet pärla sig på ytan och inte snabbt sjunka in i stenen.
3. Om vattnet sugs in och stenen mörknar snabbt kan ytterligare impregnering behövas.
4. Låt ytan torka helt innan en eventuell kompletterande behandling utförs.

Viktigt: Kontrollera flera plattor eftersom naturstenens uppsugningsförmåga kan variera. Ett godkänt vattentest visar att impregneringen har vattenavvisande effekt, men innebär inte att stenen är helt fläcksäker.

5. EXTRA YTBEHANDLING MED COBBLE WAX

När behandlingen med Lithofin MN Stain-Stop eller Lithofin Stain-Stop W är avslutad och ytan har torkat och härdat kan stenen även behandlas med Cobble Wax.

Cobble Wax ger stenen en mörkare färgton och en blankare yta. Behandlingen framhäver stenens naturliga färgvariationer och ger ett kompletterande skydd.

Stiltje rekommenderar Cobble Wax som extra skydd på tumlad kalksten i duschutrymmen. Behandlingen är ett komplement till Stain-Stop och ersätter inte impregneringen eller ett korrekt utfört tätskikt.

- Kontrollera att behandlingen med Stain-Stop är avslutad och att stenytan är ren och torr.
- Prova alltid Cobble Wax på en mindre yta först för att bedöma hur färg och glans förändras.
- Applicera Cobble Wax tunt och jämnt enligt produktens behandlingsanvisning.
- Undvik att lämna kvar överflödigt vax i stenens naturliga fördjupningar.
- Efter behandlingen kan ytan poleras med polermaskin för att få fram mer glans.
- Stenen kan också få en naturligt polerad yta med tiden, genom användning och normalt slitage.

Viktigt: Cobble Wax förändrar stenens utseende genom att fördjupa färgen och ge mer glans.

6. GOLVVÄRME OCH SKYDD EFTER MONTERING

- Golvvärmen ska vara avstängd under montering, fogning och impregnering.
- Återstarta inte golvvärmen förrän fix, fog och samtliga ytbehandlingar har härdat.
- Höj temperaturen gradvis när golvvärmen återstartas.
- Fäst aldrig tejp direkt på stenen. Tejpens lim kan orsaka missfärgningar eller skador på ytan.
- Om golvet behöver täckas under fortsatt byggarbete ska lämpligt täckmaterial användas.
- Täck inte golvet förrän sten och ytbehandling har torkat ordentligt. Undvik tät övertäckning som stänger inne fukt.

7. SKÖTSEL OCH RENGÖRING

Tumlad kalksten har en naturligt varierande yta som med rätt skötsel utvecklar en vacker patina.

- Dammsug eller torrmoppa regelbundet för att avlägsna sand och smuts.
- Vid behov kan golvet fuktmoppas med ljummet vatten och stentvål eller Lithofin MN Wash & Clean.
- Använd sparsamt med vatten och undvik att lämna golvet blött.
- Torka upp spill så snart som möjligt, särskilt vin, kaffe, fett och andra färgande vätskor.
- Rengör stenens naturliga fördjupningar varsamt så att smuts inte samlas i ytstrukturen.
- Vid grundligare rengöring rekommenderas Lithofin MN Power-Clean.
- Kontrollera impregneringen regelbundet med vattentest. Om vattnet inte längre pärlar sig på ytan och stenen snabbt suger åt sig fukt kan impregneringen behöva förnyas.
- Rengör och torka stenen noggrant före eventuell ny behandling med Lithofin MN Stain-Stop eller Lithofin Stain-Stop W.
- På ytor behandlade med Cobble Wax kan vaxbehandlingen behöva underhållas eller förnyas med tiden.

Undvik följande

- Sura rengöringsmedel som ättika, citron och vanliga kalkborttagningsmedel.
- Starka kemikalier och lösningsmedel.
- Slipande rengöringsprodukter och hårda borstar.
- Stora mängder vatten eller långvarig fuktbelastning.

Syror kan orsaka permanenta etsningar och matta fläckar som inte går att avlägsna med vanlig rengöring.

VIKTIGT – PRODUKTVAL

Stiltjes rekommenderade produkter ska användas för att vi ska kunna stå bakom det förväntade resultatet av monteringen och behandlingen.

För tumlad kalksten som fogas med fogspritspåse rekommenderar vi:

- Fästmassa: ARDEX X32
- Fogmassa: ARDEX G10
- Impregnering före och efter fogning: Lithofin MN Stain-Stop eller Lithofin Stain-Stop W
- Kompletterande ytbehandling: Cobble Wax, särskilt som extra skydd på tumlad kalksten i duschutrymmen.

För tumlad kalksten som fogas över hela plattan rekommenderar vi:

- Fästmassa: ARDEX X32
- Fogmassa: ARDEX G10
- Impregnering efter fogning: Lithofin MN Stain-Stop eller Lithofin Stain-Stop W
- Kompletterande ytbehandling: Cobble Wax, särskilt som extra skydd på tumlad kalksten i duschutrymmen.

Om kunden eller hantverkaren väljer andra produkter än de Stiltje rekommenderar sker detta på eget ansvar. Stiltje kan då inte bedöma eller säkerställa hur alternativa produkter påverkar stenens utseende, vidhäftning, hållbarhet eller ytbehandling.

Monteringen ska utföras fackmässigt av en plattsättare med erfarenhet av natursten. Följ Stiltjes monteringsanvisning samt produktanvisningarna för de rekommenderade produkterna.